

Gnarp, Bergþjö och Haþell Sochnar den 3 och 4 Junij.

Nämbden

Anders Hanþon i Röde, Nils Larþon i Gryttie,
Johan Johanþon ibidem, Erich Perþon i Byn,
Carl Joenþon i Wallen, Anders Perþon i Hustad,
Hans Joenþon i Trösten, Gynte Perþon i Åþen,
Anders Tyrieþon i Fijskiewijk och Hans Jonþon i Elgered,

Nämbdemannen Hanþ Larþon i Bärgie gjorde sin uhrsächt icke kunna Tingstijman opw_____ medelst sin Soldatz uthrustandhe.

Nämbdemannen Erich Erichþon i Kyrkiobyen hade samma förfall.

Jon Oloffþon i Wästanå fordrade på Niurunda Sochns wegнар af Gnarp och Bergþjö Sochnar dhe 18 P:r Km:t som **Befallningzman Jöran Bertelsson** medelst H:r Gouverneurens och Generalens Excell:ties befallning uthlewererade. Gnarpz Sochnemän swarade att enähr dhe med Ammunition skiutzadhe sluppe dhe intet förre än i Torp Sochn, deth dhe intet förmodade, och altså toge dhe intet mera kost med sig än dhe kundhe sig ophålla med till Niurunda, men när dhe dijt kommo, blefwe dhe befallte at hwar och en sine forþlor till Torp Sochn föra skulle, hälst emädan inge hästar wore i Niurunda, som dem kunne afbytha, och när dhe beswärade sig för Generalens Excell:tes, deth dhe hwarken råd för sig eller sine hästar hade, dy gaf han befallning till Befallningzman, att så mycket dem lefwerera, icke annat tänkiandes än dem dhe 18 P:r skulle f_____ blifwa, som dhe och wäl förtiäna monde, hälst emädan dhe Ammunitionen öfwer sitt landskap fördt hade, uthan förmehna dhe Niurunda Männen wara närmare samma 18 P:r till Befallningsman förnöija; Resolutio. Wederböränderne sökia hans Excell:tes H:r Gouveneurens förklaring i detta ärendet, anten Niurunda Sochn eller deþe Sochnar skall penningarne betala.

Per Simonþon i Rogstad klandrade efter En Gillingzstad Äng som hans **Broder Anders Simonþon** en tijd brukat och ingen skatt derföre skall gifwit hafwa, begiärandes altså Per Simonþon att enthera få skatten för Änget, eller Jorden till sig anamma. Resolutio. Efter han hafwer intet klandrat på skatten uthi så många åhr, medan Brodren lefde, och nu intet skiähl kunde Producera på hwad sätt han sitt klander wille fullföllia, kan han ej håller af Anders Simþ barn någon skatt Prätendera, mindre Änget ifrån dhem taga.

Anders Joenþon i Bostadh opbiuder **Sal. Hans Erþ** hemman i **Frästad** 8 öre 18 _:r i skatt 3 gången.

Larþ Hanþon i Frästad opbiuder sin **Stiufmoder Huströ Märit** till Syttningz 2 gången.

Anders Anderþon i Gjällstadh opbiuder **Sahl. Erich Erþ** hemman **ibidem** 2 gången.

Anders Perþon i Hustad som bördeman är till hemmanet qwällier opboded såþom den der hafwer sin Fädernes börd ther uthi förbehållen.

Kyrkioherden Wyrdige H:r Hans Gevalius androg för Rätten **Sal. Kyrkioherdens H:r Lars Änkias Dräng Peder**, för dhe otuchtige ord han dhen 14 Aug. förledne åhr fälla måndhe, och kom der af, at han och hans med tienarinna Elin struko lijn, begynte **Pigan Elin** at läsa uthaf Cathechesin then naturlige lagen etc. ther på bem:te Dräng till Pigan swarat /: honorandum dictu :/ Gud gifwa lagen sutte i kuttan tin, hwilke ord Drängen icke kundhe undfalla af honom i hans dårskap wara fälte bediandes om uhrsächt, Resolutio. Så wijda dhe mißbrukat Gudz ord till ohöfligit ____ hörer saken först under det Wyrdige Prediko Ämbetetz Correction, will ingen bättringh föllia och Kyrkione Rätten Remitterar saken till Häradz Rätten, skall then tå blifwa optagen. Om PrästeGårdz byggningar och olaga intrång på Prästebohlets ägor sökes först Probst Tinget.

Den strijdigheet som war opwuxin emellan **Hustro Märít Mattsdotter i Yttre** och hennes **Stiufbarn Erich Jonþon och Hans Jonþon**, angåendhe arfskiftet efter hennes **Sahl. Man Jon Oloffþon**, så blefwe dhe nu wid sittande Rätten med handeband således förlijchte, at Änkian Hust. Märít för 25 P:r öfwer förre bytet af oskifto, och alt hwad uppå bytet blef afsatt, tillkiännes Hustro Margreta, efter som störste dehlen till Tienstfolket användt åhr, men Koen som Änkian hoos sig haft hafwer, tillåtes Sonen Hans Joenþon igentaga enåhr honom behagar.

Grannarne i **Gränþiö Joen Mártenþon, Per Larþon och Larþ Tyrieþon** klagade på sin Granne **Erich Jonþon** för deth han hafwer inträngt sig uti deras Fäboskog, så med Muhlbeth som Yxebörd, der doch han med sine Grannar uthi Röökullskogen ägandhe åhr, Erich Joenþon sadhe, att han hafwer ingen mehra skoug sig tillslagit än som hans Fader och Faderfader haft hafwe, der wid han och förmodar blifwa behållen. Grannarne i Grängþiö kunde icke neka, at iu hans Farfader hafwer warit på deras Fäboskog, men wiste der hoos betyga huru dhe dher inkombne wore Nembl. at Erich Joenþ Hustros Faderfader hafwer legdt muhlbethe åhr ifrån åhr af deras förfäder, till deþ Erich Jonþ Hustros Farfader fick arfwa Fäbohusen efter sin Swärfader, som i skogen ägande war, och kunna dhe honom muhlbeten icke neka, der han med Yxebörden afstå wille, fördenskuuld stältes dhe af Rätten under gode mäns förlijkning, hwilka inkommo och sadhe sig således wara öfwerens kombne, at Erich Jonþon afstår med Yxebörden, men med muhlbeten går han klöf med klöf medh dhe andre Grannarne i Gränþiö, hafwandes sin Yxebörd på Röökullskogen, der medh dhe och wähl för Rätten förlijchte blefwe hwilket skall tiäna efterkommanderne till rättelse.

Det Testamente som emillan **Nilþ Oloffþon** och hans **Hustro Kierstin i Breåker** d. 12 Majj 678 både uti den löse så wähl som den fasta ägendomen oprättadt åhr, at den som längst lefwer skulle altsammans behålla, kunde Häradz Rätten icke bekräfta, uthan såþom Sweriges lag tillåter frij Disposition om aflinge och

wärfde godzet, altså blifwer deras Testamente der uthinnan kraftig och approberat, men af det fasta kallar lagen laga gift hwar Tijondhe Pening, hwilken gåfwa den som den andre öfwerlefwer skiäligen i sin lijfstijd hafwer at Prätendera.

Anlangande den ½ Tunna Säd som **Per Oloffson i Byen** hafwer emottagit, och i betahlning lofwat giöra **Anders Anderßon ibm** Ett Paar Kiärr-Hiuhl, som icke blef efterkommit, altså emädan Anders Anderßon i Cronones tienst stadder ähr, dy lofwadhe hans **Hustro Brijta** honom ½ Tunna Säd medh 5 Dahl:r betahla.

Gamble Fendrichen Manhaftig Per Perßon i Kyrkiobyn, fann sig der öfwer beswärat at Ländz- och Tolfmän i Bergßiö hafwa på sidsta Rotheringz Rulla icke opfördt hans **Son Hans Perßon**, som ähr hoos honom i dagelig tienst, befruchtandes at denne hans Son som således undandölgd ähr, skall utan eget förwällande blifwa tagen till Knecht. Ländz- och Tolfmän i Bergßiö gjorde sin uhrsächt at dhe icke hafwa bättre förstådt än fölgdt den Rotheringz Rulla som af migh **Erich Nerbelio** 677 oprättadhes, tå Fendrichen blef frijkiänd at stå i Rothe, efter han hade förmått sig hans **Excell:ts Generalens Högwälb. H:r Carl Sparres** Frijheetsbref för Rotheringen af den 17 Septemb. 676 och hafwa dhe på samma sätt infördt alle dhe andre som för Rotheringen äre Priviligerade, så at Pastoris, Ländzmans och Giästgifwarens Drängar icke blefwe i Rotheringz lengden opförde, utan tå uthskrifningen höltz i Hudwichzwald antächnades först deras Tienstefolk, men för Fendrichen blef intet mehra annoterat än at han hafwer Frijbref för Rotheringen, ehuruwäll Ländz- och Tolfmän nogsampt kunnigt war at han icke hade någon annan Dräng än sin egen Sonn som förestår hemmans bruket.

Fendrichen sade sig för sin Persoen wäll kunna wara benögd med Ländz- och Tolfmäns gjorde uhrsächt, allenast uppå hans ålder hans enda Mans hielp icke blifwer så oförseendes honom ifråntagen.

Häradz Rätten gjorde Fendrichen den förtröstning at han i detta måhl intet borde giöra sig så wijdrige tankar, emädan at hans Nampn är ibland dhe Privilegerade Personer uthfördt i uthskrifningz Rullan och af hans Excell: Högwälborne H:r Gouverneuren blifwen frijkiänd at stå i Rothe; Elliest hafwer Fendrichen af sin långlige krijgztienst giordt sig meriterat at han sin Son wed sin disk och duk kan må förswara, när han inge andre hafwer under sitt förswar, serdeles efter Fendrichen hafwer i deße nästförledne åhren warit brukat i wärkelig tienst, fast han 675 nödgades taga afskedh, doch här efter der något omtränger /: hwilket Gudh nådeligen afwärie :/ icke undandrager sig till Kongel. Maj:tz och Cronones krigztienst bruka.

Till skyldigt föllie af hans Excell:tz H:r Gouverneurens Remissorial d. 12 Janaurij 678 war här på Häradz Tinget ransakat och af Rotheringz- och Uthskrifningsz Rullan sampt trowärdig berättelse således befunnet at **Olof Perßon i Skrämsstad** blef 677 Lagskrefwen till Knecht efter som skottet stodh på hans gård. Denne Olof Perßon skaffadhe En annan i sitt ställe som gaf sig deth Nampnet **Erich Erßon**, äntå hans rätta nampn war **Zachrias Erßon**, hwilken legokarl Olof Perßon fick för sig på Munstringen 677 inställa, och fölgdhe så med Helsinge Knechtarne i Marche till Giötteborg, men under wägen

blef denne Zachrias Erþon rögder och för sin mißgiärning och blodskam tagen ifrån Regiementet, twifwels uthan och Capitaliter dömbd, efter han med sin Stiufdotter hade Barn afladt. Något der efter blifwer den lagskrefne Olof Perþon af Regiments Officerare tilltaler at skaffa Karl eller gå sielf, hwilket och skiäligt hade warit, emädan hans legekarl Zachrias hafwer bedrifwet denne mißgiärning förr än han af honom Olof Perþon legder wardt, ehuruwäl Olof Perþon fann sig der af beswäradt och således i ödmiukheet ansökte Hans Excell:tz Herr Gouverneurens Remissorial och tillstånd at wara frij till näste General Munstringen. I medler tidh och sidst in Aprili 678 blifwer den lagskrefne Knecht oftabem:te Olof Perþon dödh, Icke deste mindre skohle Regiementz Officerarne willia platza Olof Perþons hielpewärd **Erich Olofþon i Fijskiewijk**, och honom i den dödas ställe taga till Knecht, som han nu klagel:n föregifwer, hwilket alldeles sträfwar emot Kongl. Maj:tz Munstringz Instructioner och andre åthskillige Kongl. Resolutioner, ty at när den lagskrefne är dödh, böhr icke allenast hielpewärden uthan hehla Rothen för den döde wara frijkalladt; I hwilket anseende Häradz Rätten icke annat will förmoda än att Regementz Officerarne låta honom Erich Olofþon i Fiskiewijk medh dhe flere i Rothen för knechtebeswäret i dette måhl orubbat och aldeles omolesterat blifwa.

För detta **Capiten Manhaftig Hans Jonþon Swanberg**, nu för tiden **Krögare på Åhrs Skogen**, framwiste den förteckning som gode män d. 7 Januarij 677 oprättadt hafwa, huru Husen på Krogen äre häfdade innom den tijd **Johan Michelþon** der suttit hafwer, förebärandes Capiten med deras werdering icke kan wara nögdh, uthan biuder det dhe gode män som Husen wärderadt, dhe och willia för the penningar Huusen gill och godt förbättra; Synemännen sadhe at dhe kundhe icke så grant skönia huru Husen wore medfarne, emädan dhe uthi sådan oläglig tijd kalladhe wore. Altså förordnadhe Rätten Fyra gode män som vidare Husen i Ögnesicht taga skulle, Nembl. å Capitens Sijda, **Hans Jonþon i Trösten** och **Anders Tyreþon i Fijskiewijk och Bergþiö Sochn**; På Johan Michelþons sijda **Per Jonþon i Wallen** och **Anders Perþon i Hustad**, då och ägeþmänne skole tillstädes wara, hwilka ähre kunnige, huru Husen woro tå Johan Michelþon först emothtogh Krogen.

Anders Hanþon i Röde med sine bodelagsmän klagade på sine Grannar **Jon Hanþon** och **Per Erþon i Frästad**, at dhe aldrig hålla den gamla sedwanan at på en tijd med sine Söder boföra i bodarne, utan åhrligen uthan deras wetskap boföra som i detta åhret skedde, begiärandes at dem En wiß dag må föresättias. Fördenskull blef lagdt wijte dem emellan 2 Dahl:r Sölfwer M:t till kyrkian, hwilken som först uthan alt Bodelagetz wetskap med Boskapen till bodarne boföra, och för deras treska denne gången plichta dhe bägge medh 1 Dygn i fängelse.

Per Joenþon i Bärge och Gnarp opbiuder **Sal. Lars Mickelþ** hemman **ibm** 5½ öre i skatt 3:die gången.

Erich Perþon i Byen opbiuder sig till Sytningz med Huuþ och Jord till nästan frändom 2 gången.

Lars Ingebrechtþon i Skestad som hafwer **Erich Perþons System** till hustru, efterböd samma hemman. Erich Perþon förbehölt sig at honom intet må

påbördas den till sig taga som honom icke behagar, hwar om dhe kunna sin emillan förlijka.

Lars Pålþon i Kiöhlsiön opbiuder **Olof Pålþ** hemman **ibm** 3 öre i skatt 3:die gången.

Eþbiör Joenþon i Åkern och Bergsiö klagadhe öfwer sin granne **Elias Sigfridþon i Tanne** som frånwarande är, för det han hafwer Gårdagen uthi hans frånwaru tagit af honom twenne Kiör, der han Eþbiör lichwähl betahning honom tillsagdt hafwer. Resolutio. Så wida Elias icke är tillstädes ej heller är hemma wid Husen, uthan håller sig undan, till deþ Tingz Tijman öfwergången är, Nämnden gaf och denne Elias deth wittnesbörd at han är En Bullersam Menniska som aldrig gör någon rätt i Sochnen som och wiste at han samma Kiör till Hudwichzwald drifwit och försåldt hafwer. Fördenskull skole Ländz- och Tolfmän tillsee at Eþbiörn kan få dhe stulne Kiör igen, och låta Elias komma för Rätten åth Næste Ting, at plichta för sin giärning. Denne Elias ähr och uthi Rullorne till Knecht inskrefwen.

Biör Biörþon i Frästad angaf huru såþom han för 18 åhr tillbaka pantsatte 3 gillingztahl Äng till **gamble Ländzman Joen Hanþon** för 45 P:r Km:t hwilken Jord han all denne tijd utan någon skatt brukat hafwer, förmenandes at Jorden innom denne tijden sig sielf hafwer betalt. Joen Hanþon sadhe at dhe gjorde det kiöp med hwar andre at Ländzman skulle behålla Jorden till deþ han får sine penningar igen, deth och Biör tillstodh Änget på dhe Conditioner pantsatt. Altså blef det slutit at Joen Hanþon böhr åhrligen gifwa Biörn 20 öre i skatt för hwart Måål ___ 29 Dal:r 8 öre och enär Biör lefwererar till Ländzman 15 Dal:r 24 öre får han sitt Äng igen.

Johan Johanþon, Nilþ Perþon, Jon Olofþon och Johan Falk i Gryttie lofwade nu för tijden warande Krögare på Åhrs skogen **Capiten Hans Jonþon Swanberg** uti förlijkning 2 **lb** godt Lijn till nästkommandhe Höst, för det hans Häst blef förfaren uthi deras wäg och för olaga wägbygning plichta dhe allenast för deras fattigdomb skull tillhopa 3 m:r.

Anlangande dhe 2 gillingztahl Äng, som **Swen Jonþon i Gamsätter** hafwer uthan någons wetskap bortsatt ifrån sitt hemman till En oskyld uthi Jättendahl, hwilken Jord **Halfbrodren Lars Jonþon ibm** begärte få igenlösa. Swen Joenþon sadhe sigh som nödhtwungen Jorden för Sädeskorn bortsatt och will Panten med snaraste till hemmanet återlösa. Halfbrodren Lars Jonþon tilböd sig samma Jord willia till sig anamma, emädan Swen Jonþon förmodeligen så mycken Jord hafwer som han ändå behöfwer, hwilket Rätten icke kunde tillåtha at Jorden ifrån rätta Skattehemmanet rifwa, uthan böhr lösas det han är kommin ifrån, doch der Swen Joenþon panten icke mächtade inlösa tillåtes halfbrodren som närmare är, än en uthsochnes, panten till sig anamma. Och borde Swen Jonþon som emot lag Jorden pantsatt böta, men blef denne gången förskont.

Dito

Den 15 och 16 Octob:s

Dher Creditorerne icke hafwa förnögd **Borgaren i Hudwichswald Mårten Jöranßon** när Tings Tijman uthe är, för den Spannemåhl dhe af honom för någre åhr sedan till lähns taget hafwa, skall honom Pantningz-Zedel meddelas samma skuld at åthniuta.

Efter gode Mäns **Johan Johanßons i Gryttie** och **Anders Perßons i Hustad** läggning skall **Joen Oloffßon i Ginstad** betala till **Capiten Manhaftig Hans Joenßon Swanberg** En gilling höö, för det hans boskap hafwa ätit och förtrampadt höö uthur hans Hööladu. Jon Oloffßon sade det war icke allenast hans Boskap, uthan dhe andre Grannarnes med, och kan så han icke obligeras all skadan giällda; Men som Jon Olofz boskap allena der funnen är wid ladun, då Synemännen der till kallade woro, blifwer han Capitens Man, och sökia han dhe andre Grannarne som bäst han gitter.

Capitein Manhaftig Hans Jonßon Swanberg beswäradhe sig högeliga, huru såsom hans grannar hafwa kiäpplat hans och hans grannes **Larß Hanßons Hästar**, som skedde om Nattetijd, då Hästarne ginge i HoddongsÄnget, men icke wiß på rätta Baneman. Men som **Jon Oloffßon i Ginstad** sadhe, då Capiteins Dräng kom hem med Hästen, Jag hörde i går om aftonen tahla, at dhe skulle gååstad och kiäppla Hästarne, och nu will Jon Oloffßon icke uppenbara hwilka deße ord fälte, tager Capitein honom för samma gärning, till deß han en annan fångman kan framwijsa.

Jon Oloffßon sade sig hördt så tahlat, emädan dhe wore på Änget, doch will intet Nampn gifwa hwilken det ähr.

Brodren Larß Oloffßon i Ginstad sade sig och hördt det samma, och hafwer fuller hans **Broder Jon Oloffßon** sageßman för sig, nog hörde han tahles, at dhe skulle kiäppla Hästarne, men wiste intet hwem sådana ordh hafwer uthsagdt. Jon Oloffßon och Lars Oloffßon hållas för fångzmän, till deß dhe någon annan framwisa som skadan giordt hafwer, I medler tijdh blefwe dhe i Sochnefångelse till Morgondagen inmante.

Änkian Hustro Kierstin i Elgered gaf klageligen till kiänna, huruledes hon ähr skamligen belugen, af sin för dette **Tjänstedräng Joen Pålßon ifrån Stödhe och Medelpad**, som skall han henne under Ächtenskapzlofwan häfdat, hwilket alt der af kommit ähr, emedan han tillbudit henne ächtenskap, men hon nekat, och sedan han förnam Änkian sig med En annan befryndadt, opdichtadhe han denne osanning: Joen Pålßon framkom och sadhe sig för sitt samweth icke kunna förtijga den Synd, han medh henne Änkian bedrijfwit hafwer, dhe må giöra emot honom hwad dem täckas, han kan sådant intet förtiga, det han och för Nämnden i Bergsiö, och Prästerskapet ibidem tillförendhe bekiändt hafwer. Änkian swaradhe, at hennes tankar aldrig wore at taga honom till ächta, mindre tilllåtet honom lägerßmählet.

Capitein Manhaftig Hans Jonßon Swanberg betygade, at han kiänner denne **Jon Pålßon** som hoos honom någre weckor tiänt hafwer, at han är En Phantast och icke råder sine sinnen, som han kan förstå hafwer han och ther sin ägendomb och penningar i skogen giömbdt, icke wettandes eller hwareß, deß uthan hafwer han dedh laget at snatta till sig hwad löst han öfwerkommer.

Nämbdeman Anders Tyreßon i Fiskiewijk berättade at **Jon Pålßon** hafwer kommer till honom, och bedit honom hielpa sig, at han måtte få änkian till hustru, då Anders Tyreßon hade swarat, ded råder Jag icke om du hafwer intet giordt wäll, at tu hafwer sådant tahl på henne fördt; Då Jon Pålßon swaradhe, der Jag får henne till ächta, tager iag mine ord igen elliest intet.

Jon Pålßon sadhe, at han hoos Änkian tiente i 2 åhr och ringa löhn fick, der om han intet stort skiötte, men han menth sig skulle få henne till ächta.

Grannarne wiste wittna, at gode Män hafwa rächnadt dem emellan, så at han all sin löhn hafwer opburit, så när som Ett Par Kalfskins Handskar, derföre och honom straxt meddelt blef Ett Kalfskin. **Jon Pålßon** beder, at han måtte handhafwas wed rättwijsan, han kan omöijelig förtiga, hwad honom hans samwete qwällier, hon gick flere gånger efter honom än som han skiämmes oprächna.

Grannarne gofwe denne Änkian godt wittnesbörd om hennes ährlige förhållande i hennes Änkestånd, så at hon aldrig ähr befunnen wara lösachtig.

Änkian tillstod fuller, at enär hon En qwäll brände Brännewijn, swepte hon Skinfällan kring om sig och lade sig frammanför Drängen, efter det war kalt, då och **Per Jonß dotter Ingrid i Wallen** war hoos henne, som skall kunna wittna, huru länge hon der lågh, emedan hon intet wille gå uthur Stugun, förre än hon skulle få lyfta af Pannan, beklagade med tårar den lögn henne af denne elake Mannen påförd ähr, hon hade aldrig någon kärlek till honom mycket mindre blandat sig i otucht.

Nämbdeman Per Joenßon i Wallen fardren åth Pigan hafwer frågat **Joen Pålßon**, om han hadhe någon otucht med Änkian den Natten som hon brände Brännewijn, tå han swarat nej. Elliest hafwer fadren af sin dotter förstådt, at han den Natten intet hade med henne beställa, och att dottren deß uthan sagdt, at hon låg när Änkian alt stadigt och aldrig förstådt honom haft någon lägersmåhl. Sedermera hafwer Joen Pålson bekiändt uti Bergsiö Länsmansgård, at samma Natt som Änkian låg framman före honom och Brännwinet brändes bedref han giärningen medh henne; Han menar honom detta tahlet på henne fördt, för den ordsak, hon honom icke till ächta taga wille, fast han det giärna åstundat hadhe.

Hustro Kierstin öfwertygadhe **Joen Pålßon**, hwar till han intet neka kunde, at han hafwer henne afhändt En Tälgyxa, som han bordtsåldt och Änkian igenlöst hafwer. Item hafwer han tagit ifrå henne En Fäskiälla, som han hafwer giömbdt under Bryggestugugålfwet, bredewid En Silfwerskål som hans egen war. Item, Ett Kalfskin afhändt, som hon och igenfått, förutan annat smått som hon saknadt hafwer.

Hustro Kierstin förmantes at bekiänna sanningen. Hon swaradhe, att hon gierna wille sådant uppenbara, der hon der till skyldig wore, hon hade aldrig någon hyggia af honom.

Pigan Ingrid Persdotter som förledet åhr tiänte **Hustro Kierstin** framkallat, sade at Matmodren fullan lade sig framman för honom som snarast, så länge Brännwins Pannan skulle lyftas af, hon förstod hwarken tå eller före någon giärning, ty Matmodren ansadhe honom aldrig, icke wore dhe eller sin emellan ense, och kan hon wäll tänkia, at han på Matmodren liugit hade, hon war der i 2½ åhr och aldrig något der af förstådt, hon låg alt stadigt när Matmodren, och samma Natt som hon låg framman för i Sängen, gick hon i sin Cammare och Ingrid låg när henne.

Ährendet lades till Häradz Nämnden och sedan om saken slutet war, efterfrågades **Joen Pålþon** som war bortgången, och hafwer han gifwit swar ifrån sig at Ländzman hafwer gifwit honom lof at gå och dricka sig ruus opå, blef så med domen till Morgondagen Differerat.

Nämndemännen i Bergsiö tillstodo sig hafwa hördt af **Joen Pålþ** mun, at om han intet får henne till ächta, skulle han bränna up hennes gårdh och egendomb, hwilket och han i Sochnestugun 8 dagar i lögerdags sedan, orepadhe, samma gång skiälte han **Hust. Kierstin** för En Hora, han hade giärning med henne den Natten hon brände Brännewijn, och skiötte intet der om at han skulle bötha för henne 100 P:r.

Ländzman Per Perþon berättar, at när han stämbdhe honom till Tinget här i Gnarp, hafwer han sagdt; Jag giör intet ther kan skie, Jag måtte böta sedan för Matmodren, der med måtte Ländzman tillsäija twenne Män som skulle achta på honom, at han till Tinget kundhe framkomma.

Enär Domen skulle Publiceras blef **Joen Pålþon** efterfrågat, och blef betygat at han så hafwer afrest, som den der sig af wägen hålla wille, fördenskuuld blef efter Nämndens enhällige mening således slutit, At ehuruwähl Joen Pålþon **ifrån Stöde i Medelpad**, hafwer för Prediko Ämbetet och Sochnemännen i Bergsiö bekändt och nu för Rätten tillstådt sig haft lägersmåhl med sin Matmoder **Änkia Hustro Kierstin i Elgered**, hwar till hon ständigt förr och nu nekat, så kunde likwäl Rätten icke gifwa Joen Pålþon wiþord af deþa skiähl: 1) Att Hustro Kierstin hafwer ett godt wittneþbörd om sitt ährlige förhållande, 2) Joen Pålþon funnen twetalig i det han stundom sagdt sig haft lägersmählet den Natten tå Hustro Kierstin brände Brännewijn, undertijden nekat der till, 3) Kan Joen Pålþons tahl icke wara af oskrymtadt samwete, ty at han hafwer efter bewittnande lofwat taga sin ord igen om Änkian wille taga honom till Man, 4) Han befinnes om sin Phantasie och funnen icke rådande wara, 5) Åhr det Presummerliget at han detta tahl till den ända utfördt, at han efter sin hiertans åstundan måtte få byggia Ächtenskap med denne Hustro Kierstin, der till hon intet wehlat samtyckia. Fördenskull kunde Häradz Rätten efter hans tahl icke döma henne brotzig, uthan, efter Domare Reglans anledning, skiuter det fördolgde under Gudz domb, och Hustro Kierstin kiändes frij i detta måhl, doch för det han hafwer kommit oppå henne detta onda rychte, skall han gifwa till Bergþiö Kyrkia och deþ fattige 3 Dal:r Km:t, Jämbwähl för snatterij plichta han 3 P:r Sm:t, och få Matmodren åter det han henne hafwer afhändt.

Finne Lars Perþon på Kiöhlisön och Hafella Skogen klagadhe öfwer sin **Broder Peder Pederþon** som nu frånwarandhe war, at han giör honom stort

intrång på hans Skatteskog med Swidiande, som han förledet åhr Ett Tunneland, uthom hans och dhe andre grannarnes wetskap fälla månede, hwilken Swed Lars Perþon förledne höst hafwer låtit af gode Män besichtiga, då och Rågen som der på wäxt war, blef satt i qwarstad till lagligit uthförandhe, och såþom Brodren Per Perþon intet Tingzstämbning Comparerade begiärer Lars Perþon at samma Råg som inom hans råå fält åhr, måtte honom tillslagin blifwa, hälst emädan han af Brodren ingen hielp hafwer utan allena måste Cronones utlagor och all inbördes tunga i Sochnen Prästera.

Så emädan **Brodren Per Perþon** lagliga stämbd war, doch på 3 åhr hwarken till Kyrkio eller på Stämbning sig infunnet och Synemännen betygade Rågen wara på **Lars Perþ** Skog wuxen, åhrkiände Rätten skiäligt, at Rågen som In Sequestro satt åhr och nu i Häþia står, skall honom Lars Perþon tillhöra efter Konungz B. 28 Cap. hwar till Ländz- och Tolfmän skohle honom Adsisterlige wara, och bordhe han deþ uthan wara i Rättens minne för laga böter, om han någonsin förekommer.

Elias Sigfridþon i Tanne hafwer i hastiga Mode skiäلت **Nämbdemannen Anders Tyreþon i Fiskiewijk** för Tiuf och Skiälm och nu sitt oförstånd afbadh, blef Sak till 6 m:r Sölf:r M:t.

Eþþiörn Joenþon i Åkern anlagadhe **Elias Sigfridþon i Tanne** för det han hafwer uthan hans lof och minne honom afhändt 2 st. Kiör uthur hans Fäbodrar och dhem straxt i Staden till **Borgaren Jon Olofþon** försåldt för 36 Dal:r, äntå han Eþþiörn sedermera efter Befallningz-Zedeln dem igenfick.

Elias swarade, at samma Kiör wore honom tillwerderadhe på den resterande Knechte Hufwudlöhn som han efter sin Soen hoos **Eþþiörn** hade at fordra, Nämbdemännen sade sig allenast besedt Södren, men intet afsatte dhe något Creatur till hans betahlning, förrän dhe sig der om wijdare skulle förfråga.

Erich Anderþon i Tanne wittnadhe at han war till sin granne **Elias** och warnade honom, at han icke skulle uthom laga domb ränna åstad och taga sig rätt sielf, du weth hwad dedh kåstar; Då Elias swarade, Jag skall taga deþe twå och ändå 2 å 3 st. till, dig och flere ospört, Jag hafwer wäll mehra at fordra än deþe wärde åhre. Detta åhrendet lades till Nämnden och kunna dhe icke frija honom ifrån Rånþboth, utan blef sakfält efter det 40 Cap. Edzöres balken till 40 m:r Sölf:r M:t.

Den 16 Dito.

Bröderna Joen Olofþon och Lars Olofþon som Gårdagen woro tagne för ded dhe skohle hafwa kiöplat Capiteins Häst och då nekadhe sig afweta hwilken samma giärning giordt hafwer, bekiände nu at **Hans Anderþon i Böhle** dedh samma giordt hafwer, och hadhe dhe wäll dedh samma Gårdagen kunnat bekiänna, men wore icke der om full wiþe, denne Hans Anderþon hafwer sielf sig bekiändt, och nu sedermera wijkit ifrån Tinget, emädan han en Kohlmijla hade i Skogen optiändt, som han achta skulle, Altså stånde detta åhrendet till annat Ting, då alle deþe warda stämbde at i dette åhrendet Comparera.

Borgmästaren Joen Mårtenßon Qwast begiärte dhett han måtte Maintineras wid den löftesskrift samt Tingzdomen d. 20 Junij 677 att löftesmännen **Anders Perßon** och **Nils Larßon i Gryttie** med **Abraham Larßon i Åås** hafwa försäkradt Borgmästaren om dhe 378 Dal:r 27 öre som han i **Mats Perß** hemman i **Gryttie** hade at fordra, till den ändan at hemmanet skulle sädat blifwa; Abram Larßon sade, at han medh dhe andre aldrig löftade för betalningen eller hemmanet, uthan allenast för Sädeskornet. Borgmästaren beropadhe sig på **Änkia Hustro Anna i Gryttie** som bar löftesskriften till honom, hwilken framkom och sade, at hennes Man **Jon Perßon i Gryttie**, hade förr hemmanet, och wiste wäll, at Ländzman medh dhe andre woro tillstädes, då dhe gingo i lofwan för Mats Perßon hoos Borgmästaren Qwasten, och hon gick till Hudwichzwald med skriften dhen 21 Octob: 674. Borgmästaren släppte hemmanet när han hon kom med skriften och sade, Jag kiänner denne godh och skall giöma henne i min Book, och Mats Perßon får antaga hemmanet; Och när H:o Anna kom heem med det swaret, straxt begynte han Mats Perßon på at kiöra i Åkern. Abraham will tryggert swäria, at han aldrig för hemmanet löftade, icke eller ähr dedh samma skrift som Borgmästaren hafwer, men den han uthgaf begiärte han måtte framwisas.

Johan Michelßon tillstod sig hafwa hörddt, at dhe för **Mats Perßon** löftade hafwa, då han och sadhe till dem: Äro J underlige, J måtte wachta eder, J weta at han mycket gjäldbunden är, så at J komma i widlöftigheet för honom. **Nils Larßon** som ähr den andre löftesmannen sade i förstone sikh aldrig nånsin löftat för hemmanet, uthan för Sädeskornet, När nu **Borgmästaren** regererade, huru Mats Perßon skulle begiära Sädeskorn In Octobri, och hwad han skulle med Sädeskornet uthan at han haft något hemman, och elliest at **Hustro Anna** wille swäria, det Nils Larßon och **Anders Perßon i Gryttie** gofwo uth sine bomärkien at wara för honom i löfte, kundhe Nils Larßon icke undfalla, at iu dhe lofwade löfte för Mats Perßon, då och **Abraham** war lijka med honom och Sal. Anders Perßon, men deras mening war allenast på det Ena Åhret, fast skriften annorlunda stält ähr. Fördenskull blifwer Borgmästaren wid löftesskriften och dedh Sluth som på Bergsiö Ting 677 afsagdt blef hwar med dhe afträdde.

Joen Mårtenßon i Gränsiö beswäradhe sikh öfwer sine wederlagzmän på deras Fäboskog emellan Twärringz Finnarne, at dhe icke willia wedergjälla honom den kostnadt som han eftersatte uthi Stockholm den tijd han efter deras betingande skulle uthsökia Kongl. Hofrättens domb, men för medellösa måste resa der ifrå. Wardt sagdt, at samptlige Interessenterne icke allenast måste betala honom sin bekostnadh, uthan och böre förnöija honom för den tijdh han ifrå sitt Huus bortowarit hafwer.

Anders Perßon i Hustad och **Anders Hanßon i Röde** på sine egne och samptlige Ägeßmännernes wegnar i Gnarps Ström framwiste den skriftelige försäkring, som **Sal. Factoren Behm** dem gifwit hafwer den 26 Septemb: 671 At dhe på sitt NättingzFiskie intet intrång af Bruksfolket lijda skulle, beklagandes sig der emoth af Bruksfolket mycket blifwa Præiudicerade, **Brukksskrifwaren Mons:r Roloff Machie** sade, at han icke kan betaga sitt Bruksfolk deras födomedel, äfwen som wid andre Bruk, skall Bruksfolket wara tillåtet at Fiskia, han wille heller tillsee at taga Taxan för Strömen; Ägesmännen förmodade sig wid sin uhrminnes rättigheet blifwa befredigade,

gifwandes tillkiänna at **Masmästaren Johan Anderßon** hafwer tagit botn uthur deras Nättingz-Tijna derföre han nu ähr stämbd. Mons:r Machie gjorde hans uhrsächt, at han intet kundhe komma ifrån Maßugnen, som går i full gång, och tror han intet honom dedh giordt. Häradz Rätten förmante Mons:r Machie at rätta sig sielf och förwara Bruksfolket, at dhe ingalunda göra Bönderne förnähr emot förskrifningen och sielfwa Lagen, och måste Bruksfolket wara i Rättens minne, der dhe här med icke afstå och sig bättra.

I lijka måtto klagar **Per Simßon i Rogstad** at han ingen fredh niuter på sine ägor af Brukshästarne och annan Boskap, Bookhållaren gaf till swar, at der Bönderne hade Laghgille Giärdzlegårdar, hadhe dhe ingen ofredh, fördenskuld wardt sagdt att der dedh blifwer laglig hängnat, så skall den plichta som gör Ättiandhe på annars ägor.

Skougzlagarne på Södre Sidan om Fiällskogen beswärade sig ännu icke wara wedergullen för dhe 400 Stafrum af Bruksbetiänte huggne äre. Wederböranderne skohle göra rächning, och hwad som då Bruks Patronen blifwer skyldig, lofwar Bookhållaren förnöija.

Bruksskrifwaren Mons:r Roloff Machie framwiste En Restlängd som största dehlen i Gnarp Sochn finnes skyldige på dhe åhren **Sahl. Factoren Hans Behm** Sochnen på Arende hade, hwilken Rest nu som förr blifwer tächnadt, allenast en Liquidation måste skee emillan Debitorerne om deß rätta qvanto.

Erich Perßon i Byen opbiuder sig till sytningz medh Huus och Jordh 3 gången.

Lars Hanßon i Frästad opbiuder sin **Stiufmoder Hustro Märit ibm** till Sytningz 3 gången.

Lars Månßon i Åås opbiuder sin **Fader Syster Brijta Larsdotter** till Sytningz 1 gången.

Hans Erßon i Biåsta lagliga stämbd at swara **Capitein Manhaftig Hans Joenßon Swanberg** för begångit snatterie och intet Comparerat, sakfält för swarlösa 3 m:r.

Så frampt Fiskiewijks-Man och Tanne med sine bodelagzmän icke boföra alt En tijd till och ifrån Fäbodarne skall den brotslige wara fallen till 2 P:r Sölfwer Mynt åth Sochne Kyrkian.

Item, der någonthera grannen uthom den andres wetskap släpper sin Boskap i Ägorne uthan alle grannarnes wetskap, tillåtes at taga till wedermähle hwar Femte Koo el:r Geet.

Sal. Erich Oluff hemman i **Skedstadh** 4 öre 12 _:r i skatt opbiudes af Oluf Perßon ibidem 1 gången.

Dato oplästes Hans Excell:tz H:r Gouverneurens Remissiorial /: af den 12 Januarij 678 :/ der på Supplicanterne ehrhölt af Nämnden och Sochnemännerne i Bergsiö skriftelig Caution således, at dhe alla för en och en för alla ginge i löfte

at Supplicanterne skole åhren här efter deras åhrlige uthskylder till Cronan Præstera, om dhe kunde niuta tillgift för Resten, som sielfwa skreften under Sochnens Signete innehåller.

Efter Hans Excell:tz Högwälb:ne H:r Gouverneurens Remissorial d. 26 Julij 678 blef noga ransakat om Supplicantens **Lars Anderþons i Skrämsstad** tillstånd, och så blef det i sanning befunnet, at sedan han 675 blef skrefwen till Trijdiemans Knecht och till Jämpteland Commenderat, åhr hemmanet af hans Hustru uthan någon Manshielp förestådt som hade 4 små Barn och Twänne hans gamble och bräckelige föräldrar på händerne, omsijder och Hustron dödh worden, der igenom hemmanet aldeles af sig kommit åhr, och han i största armod fördiupadt, Elliest åhr han En ofärdig Man blefwen af Ländwärc, så at han nu ej är Karl utan största wedermöda at gå en Mijhl wägh, och wardt tillkännagifwit, at all hans Fädernes Slägt hafwer af Skyhlwärc warit mycket behäftade.

Till skyldigt föllie af Hans Excell:tz H:r Gouverneurens Remissorial d. 26 Julij blef noga ransakat om **Gynte Perþons i Åsen** tillstånd, och wittnadhe Nämnden med Sochnemännen, at medh honom aldeles så förewetter som han i sin Supplication infördt hafwer, så at **Sonen Nils Gynteþon** wardt på Munstringen för **Erich Larþon**, som till Trediemans Knecht skrefwen och dödh, blef intagen. Fadren är en gammall och bräckelig Man, hafwer och ingen mehra Manshielp än denne Niels, som med hosta och lungsiuka är swårliga behäftadt.

Efter Hans Excell:tz Högwälborne H:r Gouverneurens Remissorial d. 26 Julij 678 blef ransakat och befunnet, at Supplicanten **Lars Larþon i Elgered** blef tagen till Trediemans Knecht sedan **Hans Olofþon i Elgered** uti Jämpteland med döden afgick. Denne Larþ Larþon wardt nu på Rotheskrifningen satt till Knecht, eftersom han till Trediemans-Tiensten, emot Kongl. Munstrings Instructionen antagen åhr.

Efter Hans Excell:tz Högwälborne H:r Gouverneurens Remissorial den 26 Julij 678 blef ransakat om Supplicanternes **Gynte Perþons, Eþbiör Jonþons och Larþ Erþons i Tanne och Bergþiö Sochn** tillstånd, och wiste Nämnden betyga at Gynte Perþon är en ofärdig och förlammat Man af tarmelopp; Eþbiör Jonþon är en swagsint och ofta af grannarne hållit wacht om honom, för hwilken ordsak han och af sine Officerare och framwiste Rullan, åhr ogilladt worden. Lars Erþon hafwer förkyldt sine Fötter, så att när han skall gåå, slås håhl op på Fötterne, der af han stort mehn hafwer, deþuthan åhre dhe alle endaste Manshielp, Hemmanen mycket uthi deras frånwaro wahnbrukade, och dhe sielfwe uti stor fattigdomb med små barn fördiupade.

Efter Högwälborne H:r Gouverneurens Remissorial af den 26 Julij 678 blef efter noga ransakan befunnet at **Trediemans Knechten Jacob Jacobþon** blef död i Jämpteland, och des Rothebönder blifwit af Officerarne platsade at skaffa en annan i den dödas ställe **Per Hinderþon** ben:bd, som efter Kongl. Munstringz instructionen böhr ifrå den tiensten frijkallas, doch måste han sine Rothebönder åthergifwa hwad han af dem i lega undfångit hafwer.

Kyrkioherden H:r Joen Halenius gaf Rätten kunnigt, huru såsom **Regements Qwartermästarens Kaggens Fru**, då han A:o 673 för sitt hemman Böhle Kaggens Frijbonde war, monde ifrå hans Hustru bortstiåla En Gullring om 4 Ducater, hwilken Ring hon sedermera i tree stycken stympat och Gullet till **Borgaren i Hudwichswald Joen Oloffson** försåldt hafwer, då alt ded sönderstympade Gullet icke wore mehra till wicht än 3 Ducater, som Jon Oloff gifne Attest uthwijsar, och tillstod Kyrkioherden dedh Jon Oloffson, sedan han förnam Gullet stulit wara, hafwer tillbudit Kyrkioherdens Hustru samma stulna Guld återtaga, och han sedan sökia sin Man som bäst han gitter, då Qwartermästarens Fru det förnam kom hon till Prästegården medh gråtandes Ögon och badh Kyrkioherdens Hustru skulle gifwa sigh tillfreds och taga sig godh för betalningen, dedh hon och gjorde, och då straxt gaf Fruen Kyrkioherdens Hustru till wederkjäntsle, En Drelß Duuk och en sin Signetz Gullring, hwar medh Kyrkioherden icke kan nögd wara, uthan begiärer at honom måtte gifwas tillstånd göra sig betalt af dhe saker som stå i Moo Sochn Qwartermästaren tillhörige; Rätten tog detta i betänkandhe, och kundhe intet wijdare dömma Kyrkioherden till betalning, än till dhe 3 Ducat:r Nembl. 31 P:r Km:t som honom af godset i Moo skall tillställas. Då och Kyrkioherden Obligeres at qwarlembna hwad hans hustru förr opburit Nembl. Duuken med Ringen, dedh han och uthfäste.

Ländzman Pell Perßon i Bergsiö gafs Rättens tillstånd at behålla dhe twänne Guldringar, som hans hustru tilläns tagit hafwer af **Regements Qwartermästarens Anders Kaggens Fruu**, till deß han sine försträchte och afhände medel igenbekommer; Deß utan böhr Ländzman fordra hoos förbem:te Qwartermästare tå Ringarne återlösas 9 Dahl:r Km:t på unge **Herr Joens Halenij** wägnar för försträcht Spannemähl.

Lars Hanßon i Wallen klandrade efter En tächt Lußetächten benembd, som han förmehnar ifrån hans hemman till **gamble Ländzman Joen Hanßon i Frästad** kommen wara, beropandes sig på Lagmans Syn som der å gången ähr. Häradz Rätten wille dedh samma Lagmans Synebref måtte opwisas, dedh Wallen Man sadhe sigh icke hafwa uthan så hördt talas efter **Sahl. Erich Oloffson i Frästad**, at Lars Hanßons Fader-Fader skall Spänne-stycken hafwa uthgifwit för Lußetächten; Joen Hanßon bewiste at han hade 6-Manna Syn på samma Jord för 25 ähr sedan, då honom och hans grannar i Frästad, samma tächt blef tillsynt, som Nämnden wiste sig påminna; Altså behåller Joen Hanßon Lußetächten den han i 25 ähr Possiderat hafwer, till deß wederparten bättre skiähl sig förskaffar som den Sexmanna Synedomb och des häfdh kunna lagligen qwällia.

Emellan **Bröderne Mårten Jonßon i Fijskiewijk** sampt **Olof Jonßon**, som sitt förswar under Sundswalds Stadh tagit, hwilka wore strijdige hwilken som Fädernes hemmanet i Fijskiewijk besittia skulle, williandes Olof Jonßon hemmanet antaga helst emädan han sine Jordepenningar af Brodren icke blifwit mächtig deß uthan befahra, der han det längre skulle besittia, blifwer så Jordan wanbrukat och Huusen kullfaldne som till en god dehl alla redo är skiedd. Hwar öfwer war Rättens betänkiandhe at Mårten Jonßon ehrhålles wijd hemmanet, efter han deße ähren mycken tunga uthstådt hafwer, och Modren så wähl som grannarne med honom bättre än med Brodren Olof Jonßon nögdh ähre, dock att Mårten inom 2 ähr förnöijer sin broder hwad honom efter hans Sahl. Fader uthi

Huus och Jord till arfs fallit ähr, efter det wärde som arfslängden innehåller och hwad Olof Jonßon hafwer niutet med sitt bruk på Hemmanet bör afrächnas på hans arfsfordran efter Mätessmanna ordom elliest sattes 2 P:r Sm:t wijte dem emellan, hwilken annan först mißfyrmar att gifwa till Bergsiö Kyrkia.

Aldenstund Häradz Rätten förnam att **Sahl. Vibiör Isachßon i Ginsta** hafwer i wäll machten förordnat **Gamble Ländzman Jon Hanßon i Frästa** och **Anders Perßon i Husta** till Målsmän åth sine barn af förre kullen, och **Moderbrodren** åth den senare barnkullen **Lars Anderßon i Lingsta och Jättendahl Sochn** hafwa trädt tillsamman medh bemelte Målsmän och skrifteligen d. 14 hujus afskiedat om hemmanet Ginsta, således, att efter dhe, för den myckne gjäldh som på gården dragen war, icke kundhe hålla hemmanet den förre barnakullen till handa, dy oplåta och tillsadhe dhe **Styfmodren Hustro Elin** medh sitt barn att få roligt besittia hemmanet, allenast Styfmodren förnöijer och betahlar sine Styfbarn så mycket som på dem kan belöpa, sedan all gjäld gulden ähr, hwilken afhandel Häradz Rätten intet kundhe ogilla eftersom hemmanet elliest hadhe kommit i oskyldde Mäns händer.

Lars Påhlßon på Kiöhlsiön tillsades Dombref på Sahl. Olof Påhls Torp ibid. 3 öre i skatt hwilket hans **Moder Hust. Lisabet** uthur gjäldnäreernes händer för 389 P:r 10½ Km:t löst hafwer, som skriften gifwen af **Brodren Sahl. Olof Påhlßon** d. 3 Decemb. 672 förmähler.